

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.358/3
van 9 mei 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering van het decreet van 11 februari 2022 tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’

Op 7 april 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering van het decreet van 11 februari 2022 tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 3 mei 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 mei 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de subsidiëring te regelen van de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (hierna: ADJ), de ondersteuningsstructuren, de jeugdverblijven en de hostels, dit ter uitvoering van het decreet van 11 februari 2022 ‘tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’.

In hoofdstuk 1 van het ontwerp wordt in een aantal definities voorzien (artikel 1) en wordt het Departement Cultuur, Jeugd en Media aangewezen als de bevoegde dienst vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 11 februari 2022 (artikel 2).

Hoofdstuk 2 van het ontwerp betreft de ADJ en de ondersteuningsstructuren (artikelen 3 tot 8). De door de ADJ en de ondersteuningsstructuren in te dienen beleidsnota wordt geregeld (artikelen 3 en 5), evenals de subsidiëring die ze ontvangen (artikelen 6 tot 8) en de vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering in de ADJ (artikel 4).

Hoofdstuk 3 van het ontwerp betreft de jeugdverblijven en de hostels (artikelen 9 tot 19). De erkenning als jeugdverblijf of hostel wordt geregeld (artikelen 9 tot 11), evenals de werkingssubsidie die ze ontvangen (artikelen 12 tot 14). Voorts wordt voor jeugdverblijven met comfortclassificatie comfort en hostels in een vierjaarlijkse personeelssubsidie voorzien (artikelen 15 tot 19).

In hoofdstuk 4 van het ontwerp wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2013 ‘betreffende de subsidiering van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’ opgeheven (artikel 20) en wordt voorzien in de indexering van de voormelde werkingssubsidies en vierjaarlijkse personeelssubsidies (artikel 22). Voor de eerste vierjarige beleidsperiode, die aanvangt op 1 januari 2023 (artikel 27), gelden afwijkende indiendata voor de beleidsnota’s (artikelen 24 en 25) en voor de aanvraag van een personeelssubsidie voor jeugdverblijven met comfortclassificatie comfort of hostels (artikel 26). Tijdens diezelfde beleidsperiode kan een jeugdverblijfcentrum van het type A, B of C aanspraak maken op dezelfde subsidie als een jeugdverblijf met comfortclassificatie basis, standaard of comfort (artikel 21). Er wordt voorts in een overgangsregeling voorzien voor het indienen van de jaarlijkse verantwoording voor het jaar 2022 (artikel 28) en voor personeelsleden die vroeger onder het DAC-stelsel ressorteerden (artikel 23). Het decreet van 11 februari 2022 wordt in werking gesteld op 1 juni 2022, datum waarop ook het te nemen besluit in werking treedt (artikel 29).

RECHTSGROND

3.1. Artikel 2 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 2, 2°, van het decreet van 11 februari 2022, waarin het begrip “administratie” wordt gedefinieerd als “de bevoegde dienst *die de Vlaamse Regering aanwijst*”.

3.2. Artikel 3 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 6, tweede lid, van het decreet van 11 februari 2022, waarin de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om ten aanzien van de ADJ de nadere regels te bepalen over de totstandkoming, de procedure voor de verdere behandeling van de subsidieaanvraag na indiening, de indiendatum, de inhoud, de mogelijkheid tot tussentijdse bijsturing en de naleving van de beleidsnota.

3.3. In artikel 4 van het ontwerp wordt de vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering in de ADJ geregeld “[t]er uitvoering van artikel 6, eerste lid, 1°, van het decreet van 11 februari 2022”. Die bepaling, naar luid waarvan de ADJ in zijn bestuursorganen op een evenwichtige wijze, representatieve partners en specialisten moet opnemen uit het jeugdwerk die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de werking van die dienst, bevat echter geen machtiging aan de Vlaamse Regering.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot het decreet van 11 februari 2022 heeft geleid werd evenwel het volgende gesteld:

“In dit verband is het bijkomend belangrijk erop te wijzen dat het gaat om overheidseigendommen. De Hoge Rielen in Kasterlee en Destelheide en Hanenbos in Beersel zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. Daarom is het belangrijk dat er een sterke en controlerende band bestaat tussen de vereniging die deze centra uitbaat en de toezichthoudende overheid. Deze hechte en controlerende band wordt trouwens uitdrukkelijk verwoord in het voorliggende voorontwerp van decreet: artikel 6, eerste lid, 1°, stelt immers dat de bestuursorganen van ADJ samengesteld moeten zijn op een evenwichtige wijze met representatieve partners en specialisten uit het jeugdwerk die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de werking van ADJ, en artikel 10, eerste lid, stelt dat de Vlaamse Regering (hiervan) de nadere voorwaarden vastlegt. Deze passage stelt met andere woorden dat de Vlaamse Regering haar vertegenwoordiging binnen de vzw ADJ zal bepalen. Dit zal ook met zoveel woorden in het uitvoeringsbesluit bij voorliggend ontwerp gepreciseerd worden.”¹

In artikel 10, derde lid, van het decreet van 11 februari 2022 wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de nadere regels te bepalen over de totstandkoming, de inhoud en de naleving van de subsidieovereenkomst die ze overeenkomstig het eerste lid van die bepaling sluit met de ADJ en de ondersteuningsstructuren.

In artikel 4 van het ontwerp wordt weliswaar bepaald dat de vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering in de ADJ wordt herzien *bij het sluiten van elke vierjaarlijkse subsidieovereenkomst*, maar de inhoud of de totstandkoming van die overeenkomst wordt als dusdanig niet geregeld. Vermits uit de aangehaalde parlementaire voorbereiding echter blijkt dat het de bedoeling was van de decreetgever dat de Vlaamse Regering haar vertegenwoordiging

¹ Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 1086/1, 25.

binnen de ADJ kan regelen, kan voor die bepaling een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 6, eerste lid, 1°, van het decreet van 11 februari 2022.

3.4. Artikel 5 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8, derde lid, van het decreet van 11 februari 2022, waarin de Vlaamse Regering wordt gemachtigd ten aanzien van de ondersteuningsstructuren nadere regels te bepalen over de totstandkoming, de procedure, de indiendatum, de inhoud, de mogelijkheid tot tussentijdse bijsturing en de naleving van de beleidsnota.

3.5. De artikelen 6 en 7 van het ontwerp vinden rechtsgrond in het hiervoor (opmerking 3.3) aangehaalde artikel 10, derde lid, van het decreet van 11 februari 2022.

3.6. Luidens artikel 8, eerste lid, van het ontwerp ontvangt elke vereniging waaraan een vierjaarlijkse subsidie wordt toegekend “[t]er uitvoering van artikel 14, tiende lid, 3°, van het decreet van 11 februari 2022”, bij aanvang van het eerste en het derde jaar 100% van het toegezegde subsidiebedrag. Volgens de nota aan de Vlaamse Regering worden in dit artikel de uitbetalingsmodaliteiten van de jaarlijkse subsidie doorheen de vierjarige beleidsperiode bepaald.

Gevraagd wat in die bepaling met “vereniging” wordt bedoeld, antwoordde de gemachtigde:

“Met de vereniging wordt hier de vzw ADJ of een ondersteuningsstructuur bedoeld. Eventueel zou de regelgever ter verduidelijking in het ontwerp van besluit kunnen toevoegen dat elke vereniging waaraan conform deze afdeling een vierjaarlijkse subsidie wordt toegekend, bij aanvang van het eerste en het derde jaar 100% van het toegezegde subsidiebedrag ontvangt.”

Artikel 14, tiende lid, 3°, van het decreet van 11 februari 2022, naar luid waarvan de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden en de procedure kan bepalen voor de beoordeling, de toekenning en de uitbetaling van de subsidies, betreft evenwel de jeugdverblijven en de hostels, niet de ADJ en de ondersteuningsstructuren. Bijgevolg kan die bepaling geen rechtsgrond bieden voor artikel 8 van het ontwerp.

Gevraagd in welke bepaling dat artikel dan wel rechtsgrond vindt, antwoordde de gemachtigde:

“Het gehele artikel 8 is gesteund op artikel 9 van het decreet. Dit dient in samenhang gelezen te worden met artikel 20 van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980.”

Artikel 9 van het decreet van 11 februari 2022 luidt:

“De Vlaamse Regering legt binnen de perken van de beschikbare jaarlijkse begrotingskredieten, de bedragen vast die kunnen worden besteed aan de subsidiering van ADJ en van de ondersteuningsstructuren.

De subsidies, vermeld in het eerste lid, worden toegekend in de vorm van een vierjaarlijks financieringsbudget.

Binnen de perken van de beschikbare jaarlijkse begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering bij aanvang van elk werkingsjaar de grootte van het toe te kennen subsidiebedrag aanpassen aan de evolutie van de gezondheidsindex of aan de verplichtingen voor de werkgevers, opgenomen in de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten die worden gesloten tussen de erkende vakbonden en werkgeversfederaties en die geregistreerd worden door de federale overheid, of verminderen als de naleving van de budgettaire beperking, vermeld in het eerste lid, het noodzakelijk maakt.”

In zoverre artikel 8 van het ontwerp de uitbetaling regelt van de subsidies toegekend in de vorm van een vierjaarlijks financieringsbudget, kan voor die bepaling een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 9 van het decreet van 11 februari 2022. De verwijzing naar artikel 14, tiende lid, 3°, van dat decreet moet dan wel worden weggelaten, aangezien artikel 8 van het ontwerp helemaal niet strekt tot de uitvoering van die bepaling. Bovendien kan in het eerste lid van dat artikel duidelijkheidshalve beter gewag worden gemaakt van de ADJ en de ondersteuningsstructuur (in plaats van “elke vereniging”) waaraan een vierjaarlijkse subsidie wordt toegekend, zoals in het tweede lid het geval is.

3.7. Voor artikel 9 van het ontwerp, naar luid waarvan de erkenningstoestand en de eventuele comfortclassificatie van de jeugdverblijven en hostels die in het Nederlandse taalgebied liggen, en de registratiegegevens van de jeugdverblijven en hostels die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad liggen, jaarlijks worden opgevraagd, kan een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 11 van het decreet van 11 februari 2022. Uit dat artikel blijkt immers dat om voor een subsidie in aanmerking te komen jeugdverblijven en hostels die gelegen zijn in het Nederlandse taalgebied, erkend moeten zijn als jeugdverblijf in de comfortclassificatie basis, standaard of comfort of als hostel erkend moeten zijn overeenkomstig het Logiesdecreet en dat jeugdverblijven en hostels gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad erkend moeten zijn door de administratie.

3.8. Artikel 10 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 12, vierde lid, van het decreet van 11 februari 2022, naar luid waarvan de Vlaamse Regering de nadere regels kan bepalen over de indiendatum, de procedure en de inhoud van de aanvraag om als jeugdverblijf of hostel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad erkend te worden.

3.9.1. De artikelen 11 tot 17 van het ontwerp vinden in beginsel rechtsgrond in artikel 14, tiende lid, van het decreet van 11 februari 2022, waarin de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om ten aanzien van jeugdverblijven en hostels de nadere voorwaarden en de procedure te bepalen voor de indiening van de aanvraag, de jaarlijkse verantwoording, de beoordeling, de toekenning en de uitbetaling van de subsidies, en voor het toezicht op de naleving van de algemene en specifieke subsidievoorwaarden vermeld in de artikelen 3, 11 en 13 van het decreet.

3.9.2. Naar luid van artikel 13, § 1, tweede en derde lid, van het ontwerp worden voor de overnachtingen in tentplaatsen alleen de overnachtingen van 1 juli tot 31 augustus in aanmerking genomen voor de berekening van het bedrag van de werkingssubsidie en is het subsidieerbare aantal tentplaatsen maximaal gelijk aan het erkende aantal slaapplekken in het gebouw van het jeugdverblijf of van het hostel.

Hiervoor kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 13, vijfde lid, van het decreet van 11 februari 2022, waarin de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de subsidievoorwaarden voor jeugdverblijven, vermeld in dit artikel, nader te bepalen. Uit de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot die bepaling heeft geleid blijkt immers dat de decreetgever, door in het vierde lid van dat artikel te bepalen dat overnachtingen in tentplaatsen bij het gebouw of op hetzelfde domein van het jeugdverblijf of hostel in aanmerking komen voor de berekening van de werkingssubsidies, “de drukke zomerperiode van 1 juli tot en met 31 augustus” beoogde “waarbij maximaal evenveel slaapplekken in tenten worden meegenomen als het aantal slaapplekken in het gebouw”²

3.10.1. Artikel 18 van het ontwerp voorziet voor jeugdverblijven met comfortclassificatie comfort en hostels met een personeelssubsidie in de mogelijkheid om in samenspraak met de administratie een tussentijdse bijsturing van de beleidsnota aan te vragen.

Voor die bepaling kan een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 14, zevende lid, van het decreet van 11 februari 2022, dat in de mogelijkheid voorziet van een tussentijdse bijsturing van de beleidsnota “bij een grondige wijziging van de werking of substantiële verhoging van de overnachtingscapaciteit van het jeugdverblijf of hostel”.

3.10.2. Het tweede lid van artikel 18 van het ontwerp strekt er evenwel toe de jeugdverblijven met comfortclassificatie comfort en de hostels die een tussentijdse aanvraag indienen als vermeld in artikel 15, § 1, vijfde lid, en die een personeelssubsidie hebben gekregen voor een kortere periode dan vier jaar, uit te sluiten van de mogelijkheid om een tussentijdse bijsturing van de beleidsnota aan te vragen.

Volgens de gemachtigde kan voor deze uitsluiting ook een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 14, zevende lid, van het decreet van 11 februari 2022, om de volgende redenen:

“De regelgever wil jeugdverblijven en hostels ook na de start van elke vierjarige beleidsperiode de kans geven om tussentijds jaarlijks in te stappen als ze voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een personeelssubsidie. In dat geval wordt het einde van de subsidieperiode echter gelijkgeschakeld met het einde van de lopende vierjarige beleidsperiode, waardoor er een kortere beleidsperiode van één, twee of maximaal drie jaar ontstaat afhankelijk van het moment waarop ingestapt werd. Het is echter niet de bedoeling van de regelgever om deze tussentijdse aanvragers bijkomend nog eens het recht te verlenen op een tussentijdse bijsturing gedurende deze reeds ingekorte periode.”

Hiermee kan niet worden ingestemd. Uit artikel 14, zevende lid, van het decreet van 11 februari 2022 blijkt dat een tijdelijke bijsturing van de beleidsnota mogelijk is bij een grondige wijziging van de werking of substantiële verhoging van de overnachtingscapaciteit van het jeugdverblijf of hostel. Artikel 15, § 1, vijfde lid, van het ontwerp, waarnaar artikel 18, tweede lid, verwijst, voorziet in de mogelijkheid om tussentijds ieder jaar een aanvraag in te dienen voor een personeelssubsidie. Het gegeven dat een jeugdverblijf een dergelijke aanvraag heeft ingediend en

² *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1086/1, 13.

een personeelssubsidie heeft ontvangen, sluit derhalve niet uit dat er in hoofde van dat jeugdverblijf gewag kan worden gemaakt van een grondige wijziging van de werking of een substantiële verhoging van de overnachtingscapaciteit die een tijdelijke bijsturing van de beleidsnota verantwoordt.

Er moet besloten worden dat er geen rechtsgrond is voor de uitsluiting waarin artikel 18, tweede lid, van het ontwerp voorziet en dat die bepaling moet worden weggelaten uit het ontwerp.

3.11. Luidens artikel 19 van het ontwerp stelt de administratie bij het tweejaarlijkse toezicht reserves vast die ten laste van de subsidies zijn aangelegd. De modaliteiten (lees: nadere regels) voor de bepaling van deze reserves worden geregeld evenals welke activiteiten kunnen worden aanvaard als kosten die gemaakt zijn om de doelstellingen te realiseren waarvoor de subsidies zijn toegekend.

Zoals de gemachtigde aangeeft, vindt die bepaling rechtsgrond in artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 dat luidt:

“De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en de procedure voor de ex-ante- en ex-postcontrole op de aanwending van de subsidies. Ze kan daarbij ook regels bepalen om belangenvermenging tegen te gaan bij de aanwending of toekenning van subsidies.”

3.12. Voor artikel 20 van het ontwerp, dat ertoe strekt het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2013 op te heffen, kan een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met de hiervoor vermelde bepalingen van het decreet van 11 februari 2022.

3.13. Luidens artikel 21 van het ontwerp kan “[o]vereenkomstig artikel 17 van het decreet van 11 februari 2022” een jeugdverblijfcentrum van het type A, B of C tijdens de eerste beleidsperiode aanspraak maken op dezelfde subsidie als respectievelijk een jeugdverblijf met comfortclassificatie basis, standaard of comfort.

Om toelichting gevraagd omtrent die bepaling verklaarde de gemachtigde:

“Artikel 21 heeft als doelstelling en meerwaarde om te benadrukken dat jeugdverblijfcentra van het type A, B en C (op heden nog erkend via het decreet Toerisme voor Allen van 18 juli 2003) naast het in aanmerking komen voor subsidiëring (zoals vermeld in artikel 17 van het decreet van 11 februari 2022), ook over exact dezelfde subsidiebedragen en wijze van subsidieberekening (zoals vermeld in artikel 13 en artikel 15 van dit ontwerpbesluit) kunnen beschikken als respectievelijk een jeugdverblijf met comfortclassificatie basis, standaard of comfort tijdens de eerste beleidsperiode die loopt van 1 januari 2023 tot en met 2026.”

Artikel 17, eerste lid, van het decreet van 11 februari 2022 bepaalt dat gedurende de eerste beleidsperiode, die loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026, ook jeugdverblijfcentra type A, B en C die zijn erkend in het kader van het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen’, in aanmerking komen voor subsidiëring *als vermeld in hoofdstuk 3 van dit decreet*.

Los van het gegeven dat die bepaling geen machtiging aan de Vlaamse Regering bevat, moet worden vastgesteld dat artikel 21 van het ontwerp een loutere parafrasering is van hetgeen reeds uit artikel 17 van het decreet van 11 februari 2022 voortvloeit. Die bepaling is dan ook overbodig en moet worden weggelaten uit het ontwerp.

3.14. Hetzelfde geldt ten aanzien van artikel 22 van het ontwerp, dat in de indexatie voorziet van de bedragen vermeld in artikel 13, § 1, en artikel 15, § 1, zijnde de bedragen van de werkingssubsidies en de personeelssubsidies voor de jeugdverblijven en de hostels.

Artikel 14, achtste lid, van het decreet van 11 februari 2022 bepaalt immers dat de werkings- en personeelssubsidies vermeld in hoofdstuk 3 van het decreet jaarlijks worden gekoppeld aan de gezondheidsindex.

3.15. In zoverre de subsidiëring van personeelsleden die vroeger onder een DAC-stelsel ressorteerden als een personeelssubsidie voor jeugdverblijven en hostels moet worden beschouwd, vindt artikel 23 van het ontwerp rechtsgrond in het hiervoor vermelde artikel 14, tiende lid, van het decreet van 11 februari 2022.

3.16. De artikelen 24 tot 26 van het ontwerp, die in afwijking van, respectievelijk, artikel 3, artikel 5 en artikel 15, § 2, eerste lid, van het ontwerp in een overgangsregeling voorzien ten aanzien van de ADJ, de ondersteuningsstructuren, de jeugdverblijven en de hostels, hebben dezelfde rechtsgrond als de bepalingen waarvan ze afwijken, namelijk de artikelen 6, tweede lid, 8, derde lid, en 14, tiende lid, van het decreet van 11 februari 2022.

3.17. Luidens artikel 27 van het ontwerp vangt de eerste vierjarige beleidsperiode aan op 1 januari 2023.

Het gegeven dat de eerste vierjarige beleidsperiode aanvangt op die datum vloeit evenwel reeds voort uit artikel 17, eerste lid, van het decreet van 11 februari 2022, waarin gewag wordt gemaakt van “de eerste beleidsperiode, *die loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026*”.

Bijgevolg moet de Vlaamse Regering niet langer bepalen wanneer de eerste beleidsperiode aanvangt. Artikel 27 moet dan ook worden weggelaten uit het ontwerp.

3.18. Artikel 28 van het ontwerp, dat voor het kalenderjaar 2022 in een overgangsregeling voorziet voor de jaarlijkse verantwoording van subsidies op grond van het decreet van 6 juli 2012 ‘houdende subsidiering van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’ vindt rechtsgrond in de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de voormelde bepalingen van het decreet van 11 februari 2022.

3.19. Artikel 29, 1°, van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 18 van het decreet van 11 februari 2022, naar luid waarvan dit decreet in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

VORMVEREISTEN

4. Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld als mogelijke staatssteun bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, derde lid, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), antwoordde de gemachtigde:

“Het decreet van 11 februari 2022 werd aangemeld bij de Europese Commissie voor wat betreft de steun aan hostels. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit werd niet afzonderlijk aangemeld bij de Europese Commissie, aangezien zij een loutere tenuitvoerlegging is van het steunregime dat door het decreet wordt ingevoerd, en het geen autonome steunbepalingen bevat.”

Hiermee kan niet worden ingestemd. Nog los van het gegeven dat de Raad van State in advies 70.289/3 heeft opgemerkt dat niet uit te sluiten valt dat ook de activiteiten van de ADJ, in zoverre die dienst jeugdcentra beheert, en van de jeugdverblijven als economische activiteiten te beschouwen zijn, vermits ze in concurrentie kunnen treden met andere economische operatoren die overnachtingen voor de jeugd aanbieden, en de vraag heeft gesteld of de subsidiëring van de ondersteuningsstructuren ook niet als staatssteun beschouwd moet worden,³ moet worden vastgesteld dat in het ontwerp ten aanzien van, onder meer, de hostels, het minimumbedrag van de jaarlijkse werkingssubsidie wordt bepaald (artikel 13, § 1, eerste lid, van het ontwerp), dat het budget wordt bepaald dat per jaar aan werkingssubsidies voor jeugdverblijven en hostels wordt besteed (artikel 13, § 1, vierde lid, van het ontwerp), en dat het maximumbedrag wordt bepaald dat per voltijdsequivalent jaarlijks kan worden toegekend (artikel 15, § 1, eerste lid, van het ontwerp). Bijgevolg wordt de intensiteit van de aan hostels toegekende staatssteun in het ontwerp geregeld.

Gelet hierop moet het ontwerp overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU worden aangemeld bij de Europese Commissie.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. De rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef moet worden aangepast aan hetgeen hiervoor is opgemerkt over de rechtsgrond voor het ontwerp. Zo moet onder meer bijkomend worden verwezen naar artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 en naar artikel 2, 2°, van het decreet van 11 februari 2022.

Artikel 1

6. In de definities van de begrippen “subsidieperiode” en “vierjarige subsidieperiode” in artikel 1, 5° en 6°, van het ontwerp moet de precisering dat de eerste periode aanvangt op 1 januari 2023 worden weggelaten. Vermits die datum reeds blijkt uit artikel 17, eerste lid, van het

³ Adv.RvS 70.829/3 van 19 november 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 11 februari 2022, opmerking 4, *Parl.St.* Vl.Parl. 2021-22, nr. 1086/1, 83-84.

decreet van 11 februari 2022 (opmerking 3.17), moet hij niet worden herhaald in artikel 1, 5° en 6°, van het ontwerp.

Artikel 7

7. In artikel 7, § 4, tweede lid, van het ontwerp wordt bepaald dat als de ADJ of een ondersteuningsstructuur niet meer voldoet aan de doelstellingen van de subsidieovereenkomst vermeld in artikel 10 van het decreet van 11 februari 2022, de subsidie wordt ingehouden, verminderd of teruggevorderd.

Artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie en de controle door het Rekenhof’, dat overeenkomstig artikel 50 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ van toepassing is op de gemeenschappen en de gewesten, bevat evenwel reeds een regeling inzake de terugbetaling van subsidies. Die bepaling luidt als volgt:

“Art. 13. Tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie is gehouden de begunstigde:

- 1° die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;
- 2° die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend;
- 3° die de in artikel 12 bedoelde controle verhindert.

Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke de in artikel 11 bedoelde verantwoording te verstrekken, dan is hij gehouden tot terugbetaling ten belope van het deel dat niet werd verantwoord.”

Uit artikel 13, eerste lid, van de wet van 16 mei 2003 volgt dat eenmaal is vastgesteld dat de begunstigde van de subsidie in één van de gevallen verkeert als bedoeld bij deze bepaling, de overheid niet over een discretionaire bevoegdheid beschikt omtrent de terugbetaling van de subsidies. Het betreft hier een volstrekt gebonden bevoegdheid, zodat de betrokken overheid zonder meer tot terugvordering moet overgaan.

Bijgevolg moet de mogelijkheid om de subsidie *in te houden* of *te verminderen* worden weggelaten uit artikel 7, § 4, tweede lid, van het ontwerp teneinde geen onduidelijkheid te laten bestaan over het gegeven dat het om een gebonden bevoegdheid gaat. Daarenboven moeten in de gevallen bedoeld in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ook reeds uitbetaalde subsidies worden teruggevorderd voor zover ze betrekking hebben op periodes waarin de onregelmatigheden hebben plaatsgevonden.

Artikel 8

8. Om de in opmerking 3.6 uiteengezette redenen moet in het eerste lid van artikel 8 de verwijzing naar artikel 14, tiende lid, 3°, van het decreet van 11 november 2022 worden weggelaten en schrijve men “de ADJ en de ondersteuningsstructuur” in plaats van “elke vereniging”.⁴

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

⁴ Dat laatste geldt ook voor artikel 7, § 3 van het ontwerp.